

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-master Theologie & Religiewetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen**

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Rijksuniversiteit Groningen
30 juni 2014	Naam opleiding	:	wo-master Theologie & Religiewetenschappen (60 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	30 december 2013
Besluit	Varianten opleiding	:	voltijd, deeltijd
accreditatie wo-master	Afstudeerrichtingen	:	Origins of Abrahamic Religions Religion and the Public Domain Religion, Conflict and Globalisation Concealed Knowledge: Gnosticism, Esotericism and Mysticism Geestelijke Verzorging
Theologie & Religiewetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen (002606)	ons kenmerk	:	Locatie opleiding
NVAO/20142487/LL	bijlagen	:	Groningen
3	Datum goedkeuren	:	12 februari 2013
	panel	:	17 en 18 april 2013
	Datum locatiebezoeken	:	29 november 2013
	Datum visitatierapport	:	Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit onder voorwaarden van 7 augustus 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bachelor- en masteropleiding Theologie en Religiewetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Het panel heeft meerdere opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

Sinds september 2012 zijn de eenjarige masteropleidingen Theologie, Godsdienstwetenschap en Geestelijke Verzorging samengevoegd in één overkoepelende

Pagina 2 van 8 eenjarige masteropleiding Theologie & Religiewetenschappen die vervolgens op programmaniveau is gedifferentieerd. De commissie stelt vast dat de masteropleiding vorm krijgt in vijf thematische programma's die nauw aansluiten bij het facultaire profiel en bij de onderzoeksspecialismen van de drie vakgroepen binnen de faculteit. De commissie is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties aan de maat zijn. Ze zijn helder en concreet geformuleerd en sluiten aan bij het domeinspecifieke referentiekader van het Disciplineoverlegorgaan Godgeleerdheid (DGO). De eindkwalificaties zijn bovendien op systematische wijze getoetst aan de vijf Dublin-descriptoren en vertonen een solide academische oriëntatie. De commissie vindt het een sterk punt van de opleiding dat ook het facultaire profiel 'Religie & Cultuur' wordt geëxpliciteerd in de (formulering van de) eindkwalificaties.

De toegang tot de Engelstalige masteropleidingen is voor de commissie een punt van zorg voor wat betreft de studenten die zonder vooropleiding in de godsdienstwetenschap of theologie drempelloos kunnen instromen. De commissie gaat ervan uit dat de eindtermen goed vertaald zijn in het programma en ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden, maar vreest dat de waarde van het masterdiploma zal afnemen indien een student zonder vooropleiding in het domein van de religiewetenschappen al na één jaar een masterdiploma kan halen. Dit ene principiële bezwaar weegt uiteindelijk niet door in de beoordeling van deze standaard. De commissie spreekt een positief oordeel uit over de masteropleiding en de vijf programma's voor wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie van de beoogde eindkwalificaties.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het nieuwe kader van de opleiding Theologie & Religiewetenschappen is goed doordacht, zowel op generiek niveau als specifiek per programma. De eindkwalificaties van de masteropleiding zijn naar het oordeel van de commissie aantoonbaar vertaald in de leerdoelen van individuele programmaonderdelen. De combinatie van vakinhoudelijke, professionele en academische elementen vindt de commissie een troef voor elk van de vijf programma's. Een belangrijk speerpunt van de faculteit is de verhoging van de instroom. De commissie is van mening dat de sterkere profilering van de masteropleiding nieuwe stijl en een intensieve werving naar alle waarschijnlijkheid zullen leiden tot een toename van het aantal masterstudenten uit de eigen RUG-rangen, alsook uit binnen- en buitenland.

Het onderwijs binnen de vijf masterprogramma's wordt mede gestuurd door wat de vakgroepen als zwaartepunten van hun onderzoek beschouwen. Op basis van de gesprekken tijdens het bezoek stelde de commissie vast dat er een expliciete koppeling is tussen de inhoud van het onderwijs en de onderzoeksexpertise van de docenten. Onderzoek en recente ontwikkelingen in het vakgebied vinden hun weg naar het onderwijs in de masteropleiding. Ondanks de sterke academische oriëntatie schenkt de opleiding ook aandacht aan de mogelijke uitwegen op de arbeidsmarkt. De commissie is bovendien erg opgetogen over de verplichte stagecomponent binnen elk masterprogramma. De commissie apprecieert de manier waarop het gemengd didactisch concept wordt vormgegeven in de opleiding. Alle betrokkenen delen dezelfde didactische uitgangspunten die in overleg worden geïmplementeerd.

De commissie kan zich vinden in deze aanpak, die weliswaar de verschooning in de hand werkt, maar door studenten positief onthaald wordt met het oog op hun studievoortgang.

De onderwijsleeromgeving is naar de mening van de commissie van goede kwaliteit: staf, voorzieningen, studeerbaarheid, studiebegeleiding en kwaliteitszorg zijn ruim aan de maat.

Pagina 3 van 8 Zo is de commissie is erg te spreken over de aandacht van de faculteit en de opleiding voor de studeerbaarheid. Bij de organisatie van de masteropleiding is bijvoorbeeld veel aandacht gegaan naar componenten die mogelijke studieovertraging bij het scriptietraject kunnen tegengaan. De commissie maakt echter wel voorbehoud bij de duur van het masterprogramma Geestelijke Verzorging, dat wellicht beter tot zijn recht zou komen (ongeacht de *pre-Master* in de bachelor op dit gebied) in een traject van anderhalf jaar.

Het academisch personeel is goed gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige aspecten van het programma. De commissie onderschrijft het belang dat wordt gehecht aan onderwijskwalificaties. Zowel universiteit als faculteit beschikken over adequate voorzieningen die de studievoortgang van studenten ondersteunen. De inspanningen met betrekking tot studiebegeleiding en informatievoorziening dragen volgens de commissie bij tot de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving. De faculteit beschikt over een uitgebreid systeem van kwaliteitszorg dat adequaat wordt ingezet in de opleiding. Bij de borging van die onderwijskwaliteit speelt de opleidingscommissie een belangrijke rol.

De geconstateerde punten van zorg op het vlak van instroom bij de Engelstalige programma's en duur van het programma Geestelijke Verzorging wegen volgens de commissie niet op tegen de positieve indruk die de commissie heeft van de manier waarop masterstudenten in staat worden gesteld de eindkwalificaties te realiseren. De commissie beoordeelt de onderwijsleeromgeving van de masteropleiding Theologie & Religiewetenschappen dan ook als voldoende.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie is van oordeel dat de faculteit toetsing en beoordeling hoog in het vaandel voert en dit op adequate wijze vorm geeft in de opleiding. De examencommissie en de docenten hebben de afgelopen jaren heel wat inspanningen geleverd om toetsing en beoordeling te professionaliseren. Dit heeft geleid tot een systeem dat nu operationeel is en waarbij toetsen aansluiten bij werkvormen en leerdoelen en docenten via peer review de kwaliteit van de toetsen borgen. De commissie heeft steekproefsgewijs vastgesteld dat toetsen inderdaad aan de maat zijn en dat studenten regelmatig en gestructureerd feedback ontvangen. De examencommissie kwijt zich volgens de commissie naar behoren van haar taken als coördinerende, uitvoerende en borgende instantie van toetsing en toetskwaliteit.

Naast een heel aantal goede en zelfs excellente scripties uit de masteropleiding 'oude stijl' heeft de commissie ook een beperkt aantal eindwerken gelezen die ze als zwak of zelfs onvoldoende bestempelt. De geconstateerde zwakheden liggen vaak in het verlengde van de beperkingen die de commissie vaststelt bij de bachelorscripties Godsdienstwetenschap. De commissie neemt met instemming kennis van de inspanningen die de opleiding 'nieuwe stijl' sinds de aanvang van dit academisch jaar doet en die beantwoorden aan de verbeteruggesties die de commissie voorstelt op basis van thesisbeoordelingen uit de opleiding 'oude stijl': er wordt steviger ingezet op scriptievaardigheden via het scriptieseminar en via de clinics is er meer aandacht voor de onderzoeksvaardigheden van zijinstromers.

Aangezien toetsing aan de maat is en de masteropleiding reeds stappen gezet heeft om de bij een beperkt aantal masterscripties geconstateerde problemen structureel te verhelpen, komt de commissie tot een voldoende beoordeling van standaard 3 voor de masteropleiding Theologie & Religiewetenschappen.

Gezien het belang van de in het visitatierapport genoemde verbeterpunten ten aanzien van het niveau van de zij-instroom, de verwerving van academische vaardigheden, het gerealiseerd eindniveau en de track Geestelijke Verzorging heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt.

De instelling ziet erop toe dat de volgende reeds in gang gezette verbeteringen worden voortgezet:

- de monitoring van het niveau van instromende studenten, vooral in de zij-instroom;
- de verwerving van academische en onderzoeksvaardigheden door studenten;
- het borgen van het niveau van de eindwerken in het nieuwe programma;
- de dimensionering van de track Geestelijke Verzorging, met het oog op borging van het eindniveau.

De instelling zal de resultaten van de verbeteringen laten beoordelen door een onafhankelijk panel en over de uitkomsten daarvan uiterlijk 31 december 2015 aan de NVAO rapporteren. De rapportage zal qua tijd en inhoud samenvallen met het herstel en herbeoordeling van de bacheloropleiding Religiewetenschappen.

De instelling heeft in een telefoongesprek van de rector magnificus met de voorzitter van de NVAO op 11 juni 2014 aangegeven akkoord te gaan met deze afspraak.

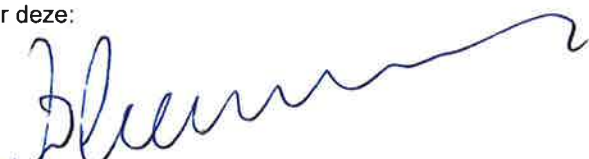
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 mei 2014 naar voren te brengen. Per e-mail van 13 juni 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-master Theologie & Religiewetenschappen (60 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Groningen) van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Origins of Abrahamic Religions; Religion and the Public Domain; Religion, Conflict and Globalisation; Concealed Knowledge: Gnosticism, Esotericism and Mysticism en Geestelijke Verzorging. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is gelet op het bepaalde in artikel 5a.13c, vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van kracht tot en met 29 juni 2015¹.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Nadat de instelling een onvoorwaardelijk positief besluit instellingstoets kwaliteitszorg heeft gekregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar in totaal 6 jaren.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Rendement.

Cohort	2009	2010	2011
Rendement	40%	--	--

Tabel 2: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO*
Percentage	100%	96	50%

*Peildatum 1 september 2013

Tabel 3: Student-docentratio.

Ratio	1:10
--------------	------

Tabel 4: Contacturen.²

Studiejaar	1	2
Contacturen	5	nvt

² De instelling geeft aan dat het vermelde aantal contacturen het gemiddelde aantal contacturen is van de vijf programma's binnen de masteropleiding Theologie & Religiewetenschappen. Daarnaast hebben vier masterprogramma's een stage met een omvang van 280 uur, één masterprogramma heeft een stage met een omvang van 560 uur. De omvang van de scriptie is in al deze masterprogramma's 560 uur.

- Prof. dr. Dirk Hutsebaut (voorzitter), emeritus hoogleraar Godsdienstpsychologie aan de KU Leuven, België;
- Prof. dr. Burcht Pranger, emeritus hoogleraar Geschiedenis van het Christendom aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Eibert Tigchelaar, hoogleraar Bijbelwetenschappen aan de KU Leuven, België;
- Dr. Sipco Vellenga, universitair docent godsdienstsociologie aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Henk Witte, bijzonder hoogleraar Ignatiaanse spiritualiteit aan de Universiteit van Tilburg;
- Kiki Boomgaard MA (student-lid), alumna van de Research Master Religious Studies aan de Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd ondersteund door Mark Delmartino, MA, secretaris (gecertificeerd).